

MERKEZİ KAYIT KURULUŞU A.Ş. MERKEZİ KAYDI SİSTEM İŞ VE BİLİŞİM UYGULAMA İLKE VE KURALLARI YÖNERGESİ

D. YETKİLENDİRME İŞLEMLERİ GENEL UYGULAMA İLKELERİ

MADDE/ MEVCUT İÇERİK	GÜNCELLEME/YENİ
<p>2. Üyelerin MKS uygulamasındaki iş ve işlemlerini gerçekleştirmek için belirtilen asgari sayıdaki temsilci türlerini atamaları zorunludur.</p> <p>8. Üyelerin “ana yetkili” (şirket yetkilisi) ve “kullanıcı” (web uygulama ve gözetim yetkilisi) olmak üzere farklı tipte temsilcileri bulunmalıdır.</p> <p>13. MKS uygulamasına temsilci olarak tanımlanan kullanıcılara; “YT14 Kullanıcı Yetki Atama”, “YT14 Kullanıcı Yetki Geri Alma”, “YT24 Şifre Değişimi” ve “Rapor Mesaj Yaratma” yetkileri sistem tarafından otomatik olarak verilmektedir.</p> <p>17. Gözetim yetkilisi, diğer temsilcilerin MKS uygulamasındaki faaliyetlerinin ve MKS kayıtlarının üye kayıtları ile tutarlılığının gözetiminden ve eşgüdümünden sorumlu olmak üzere atanan temsilciler olup, MKS uygulamasında sadece Raporlar modülüne erişebilmektedir.</p> <p>18. Web uygulama yetkilisi ise, üyenin MKS uygulamasındaki operasyonel işlemlerini yerine getirecek temsilcilerdir.</p>	<p>2. Üyelerin MKS uygulamasındaki iş ve işlemlerini gerçekleştirmek için belirtilen asgari sayıdaki temsilci türlerini atamaları zorunludur. <u>yeterli sayıda ve nitelikte temsilciyi belirlemiş olmaları gerekir.</u></p> <p>8. Üyelerin “ana yetkili” (şirket yetkilisi) ve “kullanıcı” (web uygulama ve gözetim <u>Uygulama</u> yetkilisi) olmak üzere farklı <u>iki</u> tipte temsilcileri bulunmalıdır.</p> <p>13. MKS uygulamasına temsilci olarak tanımlanan kullanıcılara; “YT14 Kullanıcı Yetki Atama”, “YT14 Kullanıcı Yetki Geri Alma”, “YT24 Şifre Değişimi” ve “Rapor Mesaj Yaratma” yetkileri sistem tarafından otomatik olarak verilmektedir.</p> <p>17. Gözetim yetkilisi, diğer temsilcilerin MKS uygulamasındaki faaliyetlerinin ve MKS kayıtlarının üye kayıtları ile tutarlılığının gözetiminden ve eşgüdümünden sorumlu olmak üzere atanan temsilciler olup, MKS uygulamasında sadece Raporlar modülüne erişebilmektedir.</p> <p>18. Web uygulama y <u>Uygulama Yetkilisi</u> ise, üyenin MKS uygulamasındaki operasyonel işlemlerini yerine getirecek temsilci lerdir.</p>

20. Kullanıcıların MKS'ye erişim aşamasında kullanacakları geçici MKS şifreleri, şirket yetkilisi temsilci türü tarafından üretilir.

21. Şirket yetkilisinin geçici MKS şifresi ise MKK tarafından üretilerek elden veya posta ile kendilerine ulaştırılmaktadır.

22. Şirket yetkilisinin, teknik ve idari nedenlerle diğer kullanıcılar için gerçekleştireceği MKS şifresi basım işlemini gerçekleştirememesi durumunda, söz konusu talebin MKS'de işlemin yapılamama sebebinin detaylarıyla birlikte açık bir şekilde belirerek yazılı olarak iletmesi gerekmektedir. MKK tarafından söz konusu işlemin aciliyeti, piyasanın genelini etkileme derecesi ve işlemin üye tarafından gerçekleştirilememesinde üyenin ihmal derecesi gibi faktörler değerlendirilerek, MKS şifresi basım işlemi MKK tarafından gerçekleştirilerek ilgisine elden veya posta ile iletilmektedir.

24. Kullanıcılardan veya teknik nedenlerden kaynaklanan MKS şifre blokelere, şirket yetkilisi tarafından kaldırılarak kullanıcı işlem durumu "Aktif" olarak güncellenebilir.

25. MKS şifre bloke kaldırma işleminin teknik ve idari nedenlerle şirket yetkilisi tarafından yapılamaması durumunda, üye kullanıcıları tarafından bu işlemin MKS'de yapılamama sebebinin detayını açık bir şekilde belirttikleri taleplerini web sitesi üzerinden iletişim formu aracılığı ile MKK'ya iletmesi

20. ~~Kullanıcıların~~ Temsilcilerin MKS'ye erişim aşamasında kullanacakları geçici MKS şifreleri, şifre basım yetkisine sahip şirket yetkilisi ve uygulama yetkilisi şirket yetkilisi temsilci türü tarafından üretilir.

21. Şirket yetkilisinin geçici MKS şifresi ise MKK tarafından ~~üretilerek elden veya posta ile kendilerine ulaştırılmaktadır.~~ verilir.

22. ~~Şirket yetkilisinin, teknik ve idari nedenlerle diğer kullanıcılar için gerçekleştireceği MKS şifresi basım işlemini~~ MKS şifre basım işleminin üye temsilcileri tarafından teknik veya idari nedenlerle gerçekleştirilememesi durumunda, söz konusu talebin MKS'de işlemin yapılamama sebebinin detaylarıyla birlikte açık bir şekilde belirerek yazılı olarak iletmesi gerekmektedir. bu işlemin MKS'de yapılamama sebebinin detayı açık bir şekilde belirtilen taleplerin, internet sitesi üzerinden iletişim formu aracılığı ile MKK'ya iletilmesi gerekmektedir. MKK tarafından söz konusu işlemin aciliyeti, piyasanın genelini etkileme derecesi ve işlemin üye tarafından gerçekleştirilememesinde üyenin ihmal derecesi gibi faktörler değerlendirilerek, üyenin talebi ile MKS şifre basımı MKK kullanıcıları tarafından gerçekleştirilebilir. ~~MKK tarafından söz konusu işlemin aciliyeti, piyasanın genelini etkileme derecesi ve işlemin üye tarafından gerçekleştirilememesinde üyenin ihmal derecesi gibi faktörler değerlendirilerek, MKS şifresi basım işlemi MKK tarafından~~

gerekmektedir. MKK tarafından söz konusu işlemin aciliyeti, piyasanın genelini etkileme derecesi ve işlemin üye tarafından gerçekleştirilememesinde üyenin ihmal derecesi gibi faktörler değerlendirilerek, MKS şifresi basım işlemi MKK tarafından gerçekleştirilir.

29. Şirket yetkilisi gerekli görüldüğü hallerde, MKS uygulamasında tanımlı kullanıcılarının işlem durumlarını “pasif” duruma getirerek sistem girişlerini veya sistemde işlem yapmalarını engelleyebilir.

30. Görevinden ayrılan temsilcilerin, şirket yetkilisi tarafından “Temsilci İptali” durumuna getirilmesi gerekmektedir. Bu işlemin teknik ve idari nedenlerle şirket yetkilisi tarafından yapılamaması durumunda, üye kullanıcılarının web sitesi üzerinden ileteceği iletişim formuna istinaden işlem MKK tarafından gerçekleştirilir. Şirket yetkilisinin “Temsilci İptali” durumundaki bir kullanıcı kaydını tekrar “Aktif” hale getirmesi mümkün değildir.

31. Kullanıcıların MKS uygulamasında tanımlı kimlik bilgileri dışındaki bilgileri, kullanıcılar tarafından güncellenerek şirket yetkilisi tarafından onaylanabilmektedir. Kimlik bilgileri içeren kayıtları ise üyenin yazılı talebine istinaden MKK tarafından güncellenebilmektedir.

~~gerçekleştirilerek ilgisine elden veya posta ile iletilmektedir.~~

24. ~~Kullanıcılardan~~ Temsilcilerden veya teknik nedenlerden kaynaklanan MKS şifre blokeleri, kullanıcı güncelleme yetkisine sahip şirket yetkilisi ve uygulama yetkilisi tarafından kaldırılarak, kullanıcı işlem durumu “Aktif” olarak güncellenebilir.

25. MKS şifre bloke kaldırma işleminin teknik ve ya idari nedenlerle ~~şirket yetkilisi üye kullanıcı temsilcileri~~ tarafından yapılamaması durumunda, üye kullanıcıları tarafından bu işlemin MKS’de yapılamama sebebinin detayını açık bir şekilde belirt~~ilen~~ kleri taleplerini ~~web-internet~~ sitesi üzerinden iletişim formu aracılığı ile MKK’ya ilet~~il~~mesi gerekmektedir. MKK tarafından söz konusu işlemin aciliyeti, piyasanın genelini etkileme derecesi ve işlemin üye tarafından gerçekleştirilememesinde üyenin ihmal derecesi gibi faktörler değerlendirilerek, MKS şifresi basım işlemi MKK tarafından gerçekleştiril~~ebil~~ir.

29. Kullanıcı güncelleme yetkisine sahip ~~Ş~~ şirket yetkilisi ve uygulama yetkilisi ~~kullanıcı~~ gerekli görüldüğü hallerde, MKS uygulamasında tanımlı ~~kullanıcılarının temsilcilerinin~~ işlem durumlarını “pasif” duruma getirerek sistem girişlerini veya sistemde işlem yapmalarını engelleyebilir.

30. Görevinden ayrılan temsilcilerin, kullanıcı güncelleme yetkisine sahip, şirket yetkilisi ve

uygulama yetkilisi kullanıcı güncelleme yetkisine sahip kullanıcı tarafından “Temsilci İptali” durumuna getirilmesi gerekmektedir. Bu işlemin teknik ve idari nedenlerle şirket yetkilisi üye kullanıcı temsilcileri tarafından yapılamaması durumunda, üye kullanıcılarının temsilcilerinin web-internet sitesi üzerinden ileteceği iletişim formuna istinaden işlem MKK tarafından gerçekleştirilebilir. Şirket yetkilisinin Üye tarafından kullanıcısının “Temsilci İptali” durumundaki bir kullanıcı temsilci kaydının tekrar “Aktif” hale getirilmesi mümkün değildir.

31. Kullanıcıların Şirket yetkilisi ve uygulama yetkililerinin MKS uygulamasında tanımlı kimlik bilgileri dışındaki bilgileri, kullanıcılar tarafından yetkileri bulunması halinde üye temsilcileri tarafından güncellenerek şirket yetkilisi tarafından onaylanabilmektedir. Kimlik bilgileri içeren kayıtları ise üyenin yazılı talebine istinaden MKK tarafından güncellenebilmektedir.

E. YATIRIMCI HESAPLARI VE HESAP AÇILIŞ İŞLEMLERİNE İLİŞKİN İLKELER

E.1- Alt Hesap Kodu Alt Hesap Açık Adı Alt Hesap Kullanım Amacı

MADDE/ MEVCUT İÇERİK	GÜNCELLEME/YENİ
<ul style="list-style-type: none">TBBL Ticaret Borsaları Blokaj Alt Hesabı : Ticaret borsaları tarafından bildirilen ELÜS satış işlemi nedeniyle takas süresine kadar kıymetlerin blokelenmesi için kullanılan alt hesaptır.	<ul style="list-style-type: none">TBBL Türkiye Ürün Ticaret İhtisas Borsaları Blokaj Alt Hesabı : Türkiye Ürün İhtisas Ticaret Borsaları (TÜRİB) tarafından bildirilen ELÜS satış işlemi nedeniyle takas süresine kadar kıymetlerin ELÜS'ün blokelenmesi için kullanılan alt hesaptır.ELTB ELÜS TÜRİB Bakiye Teyit Blokaj Alt Hesabı : TÜRİB'de verilen satış emri doğrultusunda, ELÜS varlığının teyiti sonrasında, ilgili bakiyenin başka işleme konu olmasının engellenmesi amacıyla kullanılan alt hesaptır.

R. ELEKTRONİK ÜRÜN SENEDİ (ELÜS) İŞLEMLERİ

MADDE/ MEVCUT İÇERİK	GÜNCELLEME/YENİ
3.MKS'de kullanılmakta olan mevcut hesap yapısı ELÜS'ler için de kullanılacak olup, bu hesaplara	3.MKS'de kullanılmakta olan mevcut hesap yapısı ELÜS'ler için de kullanılacak olup, bu hesaplara

<p>ilaveten lisanslı depo işletmeleri için havuz niteliğinde LDH hesabı ELÜS iptal süreci ile bağlantılı olarak kullanılacak “USBL – Ürün Senedi Blokaj” alt hesabı ve ticaret borsaları tarafından bildirilen ELÜS satış işlemi nedeniyle takas süresine kadar kıymetlerin blokelenmesi için kullanılan “Ticaret Borsaları Blokaj Alt Hesabı” otomatik olarak açılır.</p>	<p>ilaveten lisanslı depo işletmeleri için havuz niteliğinde LDH hesabı ELÜS iptal süreci ile bağlantılı olarak kullanılacak “USBL – Ürün Senedi Blokaj” alt hesabı, Türkiye Ürün İhtisas Borsası’nda (TÜRİB) verilen satış emrine istinaden kullanılan “ELÜS TÜRİB Bakiye Teyit Blokaj Alt Hesabı” ve ticaret borsaları TÜRİB tarafından bildirilen ELÜS satış işlemi nedeniyle takas süresine kadar kıymetlerin ELÜS’ün blokelenmesi için kullanılan “Türkiye Ürün İhtisas Borsası Ticaret Borsaları Blokaj Alt Hesabı” otomatik olarak açılır.</p>
<p>8.ELÜS'lerin Bakanlıkça yetkilendirilen Borsada gerçekleştirilen alım satım işlemleri ve bunlara ilişkin takas süreci ilgili borsanın düzenlemeleri doğrultusunda gerçekleştirilir.</p> <p>Uygulamada;</p> <ul style="list-style-type: none">• MKS’de mudi hesaplarında bulunan ve ilgili borsalarda işlem gören ELÜS bakiyeleri, üye ve hesap bazında ilgili Ticaret Borsasına bildirilir• Ticaret Borsaları, işlemlerin tamamlanmasından sonra satış işlemlerini MKK’ya iletir. MKK nezdinde satışa konu ELÜS ler bloke alt hesabına aktarılır.• MKK tarafından ilgili ELÜS ler için depo gün sayısı bilgisi Borsaya bildirilir• Takas işlemleri, takas kurumu tarafından iletilen bilgiler kapsamında mudi hesaplarına yansıtılır.	<p>8.ELÜS'lerin Bakanlıkça yetkilendirilen Borsada TÜRİB’de gerçekleştirilen ELÜS’lerin alım satım işlemleri ve bunlara ilişkin takas süreci TÜRİB’in ilgili borsanın düzenlemeleri doğrultusunda gerçekleştirilir.</p> <p>Uygulamada;</p> <ul style="list-style-type: none">• MKS’de mudi hesaplarında bulunan ve ilgili borsalarda işlem gören ELÜS bakiyeleri, üye, ve hesap ve sicil no bazında TÜRİB’e ilgili Ticaret Borsasına bildirilir• TÜRİB’e Ticaret iletilen satış emrine istinaden mudinin hesabındaki satış emri kadar bakiye, ELÜS TÜRİB Bakiye Teyit Blokaj Alt Hesabına aktarılır. Mudinin satış emrini iptal etmesi halinde blokaj iptali gerçekleştirilerek bakiye, Serbest alt hesaba aktarılır. Borsaları TÜRİB, işlemlerin tamamlanmasından sonra satış işlemlerini MKK’ya iletir. MKK nezdinde satışa konu ELÜS ler Türkiye Ürün İhtisas Borsası

	<p><u>Blokaj Alt Hesabına</u> bloke alt hesabına aktarılır.</p> <ul style="list-style-type: none">• MKK tarafından ilgili ELÜS ler için depo gün sayısı bilgisi Borsaya <u>TÜRİB'e</u> bildirilir.• <u>Takas işlemleri</u>, takas kurumu tarafından iletilen bilgiler kapsamında mudi hesaplarına yansıtılır.• <u>Takas işlemi gerçekleşmeyen ve bloke alt hesabında bulunan ELÜS bakiyeleri gün sonunda mudinin SERB alt hesabına aktarılır.</u>
--	---

R. 2- ELÜS - Rehin/Teminat ve Haciz İşlemleri

MADDE/ MEVCUT İÇERİK	GÜNCELLEME/YENİ
2.MKS'de gerçekleştirilen rehin/teminat işlemlerine ait hareket kayıtları ilgili Borsa'ya bildirilir.	2.MKS'de gerçekleştirilen rehin/teminat işlemlerine ait hareket kayıtları <u>TÜRİB'e</u> ilgili Borsa'ya bildirilir.